U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna, v právní věci žalobce: **U. N. R.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2011, čj. OAM-223/ZA-14-K03-2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 4. 2012, čj. 28 Az 32/2011 – 52,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví rozhodl o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu), neuděluje. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu. Ten výše označeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku se krajský soud na jedné straně ztotožnil se závěrem žalovaného, že výpověď žalobce je v části týkající se tvrzených obav z reakce Pákistánské lidové strany, jíž byl prý v minulosti žalobce členem, nevěrohodná. Současně však žalovanému vytkl, že tuto otázku posuzoval s ohledem na průběh a výsledek předchozího řízení o žalobcově první žádosti o mezinárodní ochranu, aniž by současně spisový materiál obsahoval podklady, ze kterých žalovaný vycházel (žádost žalobce a protokoly z pohovorů).

[2] Krajský soud se naopak nemohl ztotožnit se závěrem žalovaného o tom, že výpověď žalobce je nevěrohodná v části týkající se jeho údajné účasti na demonstraci v Islamabádu, aniž by k této otázce bylo provedeno další dokazování. Připustil, že žalobce si není schopen vzpomenout, zda k incidentu došlo v roce 2008 či 2009, avšak žalobce současně tvrdil, že s ohledem na své onemocnění (cukrovka) dochází u něj ke snížené funkci paměti. Navíc v daném období v Pakistánu skutečně pobýval. Pokud by se totiž nepodařilo účast žalobce na demonstraci vyvrátit, bylo by namístě ověřit, zdali lze

předpokládat represe ze strany státních orgánů domovského státu žalobce vůči účastníkům demonstrace, které žalobce uvádí. Krajský soud zde odkázal na judikaturu zdejšího soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70.

[3] Krajský soud se neztotožnil ani se závěrem žalovaného o tom, že obavy žalobce z důvodu uzavření manželství s občankou ČR, křesťankou, nejsou podložené. Samotné manželství je zjevně nefunkční (rozvod), nicméně pro posouzení důvodnosti žalobcových obav je faktická situace v jeho manželství bezpředmětná. Krajský soud s poukazem na rozsudek zdejšího ze dne 27. 10. 2011, čj. 6 Azs 22/2011 - 108 konstatoval i nedostatečnost odůvodnění úvah o reálné možnosti vnitřního přesídlení žalobce v zemi původu. Konečně, odůvodnění neudělení tzv. humanitárního azylu posoudil krajský soud jako nepřesvědčivé, neboť nemělo spolehlivý podklad ve shromážděných důkazech. Z doložených lékařských zpráv totiž jednoznačně vyplývá, že trpí cukrovkou 1. typu, inzulín si aplikuje čtyřikrát denně a vykazuje vysoké hodnoty glykémie. I přestože je cukrovka tzv. civilizačním onemocněním a na humanitární azyl není právní nárok, krajský soud uvedl, že žalovaný měl v daném případě ověřit možnosti lékařské péče žalobce pro případ návratu. Žalovaný se však spokojil pouze s obecnými zprávami o situaci ve zdravotnictví a možnostech léčby.

[4] Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalovaného v plném rozsahu z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Zavázal ho přitom, aby doplnil dokazování a poté znovu posoudil, jaká forma mezinárodní ochrany by se v případě žalobce jevila jako nejvhodnější v případě, že by se po doplnění dokazování prokázala důvodnost jeho námitek. Za dosavadní důkazní situace tak, jak ji provedl žalovaný, totiž nelze žalobní námitky přesvědčivě vyvrátit.

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Uplatněné kasační námitky lze rozdělit do dvou skupin – námitky vztahující se k nezákonnosti napadeného rozsudku z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d). Stěžovatel je přesvědčen, že se ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi okolnostmi případu žalobce, vycházel přitom z tvrzení, které uvedl sám žalobce. Je rovněž přesvědčen, že napadený rozsudek nevychází z obsahu spisu a nereflektuje skutečný stav věci, který v řízení vyšel najevo. Krajský soud přitom zjištěný skutečný stav věci nahradil vlastními hodnotícími soudy, aniž by měly oporu ve spisu. Ze všech výše uvedených důvodů navrhuje, aby zdejší soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalobce se k podané kasační stížnosti ani přes výzvu soudu nevyjádřil.

[7] Zdejší soud o podané kasační stížnosti uvážil následujícím způsobem.

[8] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně, že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006-59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS).

[10] Stěžovatel v první skupině námitek namítá nezákonnost napadeného rozsudku z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V daném případě jde konkrétně o námitku, že krajský soud mu v rozporu se zákonem a mezinárodními závazky ČR uložil provést konkrétní zkoumání případu žalobce v zemi původu, přičemž kontaktování státních orgánů domovského státu žadatele o azyl je nepřijatelné. Dále jde o námitku, že krajský soud v otázce humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) nepřípustně nahradil správní uvážení stěžovatele. Poslední výtkou spadající do této skupiny kasačních námitek je pak tvrzení stěžovatele, že soud postupoval nezákonně, pokud ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany uvedl, že byl nucen zrušit i tuto část rozhodnutí stěžovatele s ohledem na své předchozí výhrady k rozhodnutí. V případě zrušení výroku o neudělení azylu je však krajský soud povinen takto postupovat vždy a v tomto směru nemá žádnou možnost úvahy.

[11] K tomu zdejší soud podrobněji uvádí.

[12] Zdejšímu soudu není zřejmé, z které části napadeného rozsudku stěžovatel dovodil, že za účelem konkrétního zkoumání případu žalobce je povinen kontaktovat příslušné orgány země původu žalobce. Krajský soud to na žádném místě napadeného rozsudku neříká. Pouze uvedl, že pokud žalobce v průběhu správního řízení o jeho žádosti uvedl důvody, které by za určitých okolností mohly být relevantní z pohledu zákona o azylu, měl stěžovatel zajistit dostatečné podklady, které by jeho verzi azylového případu potvrzovaly nebo vyvracely a z takto zjištěných podkladů učinil přezkoumatelné závěry. Správně přitom odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS.

[13] Nepříznivý zdravotní stav žadatele o azyl, jakož i účast na demonstracích proti vládnoucímu režimu či manželství s křesťankou posuzované v muslimské zemi lze jistě považovat za relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Je na správním orgánu, aby zjistil, zda tyto tvrzené důvody mohou v daném konkrétním případě odůvodňovat udělení azylu, příp. doplňkové ochrany. Pokud tak neučiní, zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, což je následně důvodem pro zrušení takového rozhodnutí. Krajský soud tedy postupoval v souladu s ustálenou

judikaturou (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004 - 89, publ. pod č. 1095/2007 Sb. NSS).

[14] Krajský soud rovněž uvedl, že byť si je vědom skutečnosti, že na humanitární azyl není právní nárok a výsledné rozhodnutí je vydáváno na základě správního uvážení, konečná úvaha nemůže mít znaky libovůle a musí vycházet z konkrétních objektivních podkladů. V daném případě se však stěžovatel spokojil pouze s obecnými zprávami o situaci ve zdravotnictví a možnostech léčby, avšak nikoliv ve vztahu k nemocným na cukrovku. Ve spisu je sice založena zpráva MV Velké Británie ze dne 18. 1. 2010, avšak pasáž týkající se problematiky zdravotnictví absentuje. Proto krajský soud stěžovateli uložil v daném případě skutkový stav doplnit. Krajský soud však vůbec nepředjímá, že by stěžovatel měl humanitární azyl žalobci udělit nebo že žalobce splňuje podmínky pro jeho udělení. Závěr krajského soudu, že je nutno v dané věci doplnit dokazování, nelze považovat za nahrazování správního uvážení soudem.

[15] V další skupině námitek stěžovatel napadá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v otázce nutnosti doplnění dokazování. Krajský soud údajně vůbec nezkoumal věrohodnost žalobce, kterou vyvrací jednak žalobce sám tím, že jako důvod podání své žádosti uvedl neudělení víza k pobytu na území ČR, jednak skutečnost, že se bez problémů opakovaně vracel do země původu a byl mu vydán cestovní doklad a dále, že manželství žalobce s občankou ČR již neexistuje a zřejmě bylo účelové. Dále krajský soud nezohlednil, že se jedná o opakovanou žádost žalobce, ani nerespektoval závěr stěžovatele o tom, že žalobce – pokud namítá, že mu je vyhrožováno ze strany hnutí Jamat-e-Islami z důvodu manželství s křesťankou – měl možnost přesídlení do jiné části země, svou situaci však tímto způsobem neřešil.

[16] K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů se zdejší soud opakovaně ve své judikatuře vyjádřil – srov. již rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004 - 74 nebo rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS. Z napadeného rozsudku jasně plyne, že krajský soud se věrohodností žalobce podrobně zabýval (s. 5 a 6 napadeného rozsudku). Konstatoval, že v přednesech žalobce je řada rozporů, které neodpovídají realitě získané ze zpráv o zemi původu. Současně však dospěl k závěru, že otázku věrohodnosti nemohl spolehlivě posoudit, pokud neměl k dispozici podklady, z nichž stěžovatel vycházel v řízení o první žádosti žalobce a pokud na ně ve svém rozhodnutí o žádosti druhé přímo odkázal a z nich vycházel (s. 6, třetí odst. rozhodnutí stěžovatele). Není proto pravdou, že krajský soud nezohlednil skutečnost, že se v případě žalobce jedná již o druhou žádost o mezinárodní ochranu.

[17] Krajský soud se nemohl na základě takto zjištěného skutkového stavu vypořádat ani s otázkou, zda sňatek žalobce s občankou ČR mohl být důvodem skutečného pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť stěžovatel pouze konstatoval, že svazek těchto dvou osob považuje pouze za formální bez prokázání skutečného soužití obou manželů (s. 10 rozhodnutí stěžovatele, dole). Stěžovatel však neposuzoval, zda uzavření manželství mezi muslimem a křesťankou by v zemi původu žalobce – bez ohledu na jeho další faktickou existenci – mohlo představovat důvod pro pronásledování. Proto krajský

soud poznamenal, že skutečnost, zda takové manželství funguje či nikoliv, není v této věci relevantní. Pokud tedy tyto úvahy v rozhodnutí stěžovatele chyběly, nemohl je krajský soud svým rozhodnutím nijak nahradit, neboť není další instancí v rámci správního řízení, ale právě a pouze soudem vykonávajícím přezkum.

[18] Výše uvedené závěry lze rovněž vztáhnout k námitce týkající se možnosti vnitřního přesídlení žalobce. Uvedl-li stěžovatel, že „*místo bydliště* [žalobce] *nebude* [islámskému hnutí] *známo a je proto možné konstatovat, že účastník řízení může nalézt účinnou ochranu v jiné části státu. Svoboda pohybu je v Pákistánu v rámci země zákonem povolena...*“, nelze tato tvrzení považovat z hlediska posouzení hrozby vážné újmy ve smyslu azylového zákona za dostatečná. Je povinností správního orgánu, aby provedené důkazy hodnotil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti a své závěry řádně a přezkoumatelným způsobem odůvodnil (srov. např. rozsudek čj. 5 Azs 66/2008 - 70 cit. v bodě [12]). Tak však stěžovatel neučinil a založil své úvahy na tvrzeních, které nebyly součástí správního spisu a ke kterým se neměl žalobce možnost vyjádřit, přičemž toto pochybení mohlo mít vliv na zákonnost samotného rozhodnutí. Krajský soud neuvedl, že závěry stěžovatele nejsou správné, avšak upozornil stěžovatele na skutečnost, že své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a zatížil vadou nezákonnosti, pokud některé závěry učinil bez dostatečné opory ve správním spise.

[19] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu